

T.C.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **18 Mayıs 2021**

Sayı: **31784**

45345

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim. (17.05.2021)

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

M. Bakan

Çin'in 2017 yılında diğer ülkelerin çöpünü almayacağını açıklamasının ardından, başta Türkiye olmak üzere, bazı ülkeler kapılarını plastik atıklar için ardına kadar açmıştır. Sadece İngiltere'den Türkiye'ye ihraç edilen plastik atık miktarı 2016 yılından 2020 yılına kadar 18 kat artmıştır.

2B Plast adlı şirketin, Almanya'dan ithal ettiği atığı Türkiye'ye ulaşmasına rağmen teslim almadığı, atıkların yapılan denetimler sonucunda ülkemize girişi yasak olan karışık plastik atık olduğu, şirketin sertifikasının iptal edildiği ve atıkların Türkiye limanlarında tutulduğu ortaya çıkmıştır.

2B Plast şirketinin sahibinin; aynı zamanda Almanya'da 3B GMBH ve bir Alman ortaklı IPR adlı iki şirketin de sahibi olduğu; ALBA, LOBBE, Meile Gmbh gibi büyük Alman geri dönüşüm şirketlerinden, ülke dışına çıkarılması istenen atıkları, Almanya'daki şirketleri aracılığıyla alıp Türkiye'deki 2B Plast şirketine getirmektedir.

2B Plast şirketinin yasallığının ve sertifikalarının sorgulandığı, Almanya Çevre Bakanlığı başta olmak üzere ilgili bazı bakanlıkların ve savcılığın da konuya dahil olduğu bilinmektedir.

2B Plast adlı şirketi yakından incelediğinizde;

Şubat 2018'de Kocaeli'nde kurulduğu, Mart 2019'da merkezini Sakarya'ya taşıdığı, Haziran 2019'da Düzce'ye şube açıldığı, Ağustos 2019'da şirket sahibinin değiştiği ve şirketin Almanya'da yaşayan Erol Akarslan'a devredildiği, ardından Ekim 2019'da merkezinin Düzce'ye taşındığı, Temmuz 2020'de Kocaeli'ne ve Ağustos 2020'de tekrar Sakarya'ya şube açıldığı ve en son Aralık 2020'de merkezini yeniden Sakarya'ya taşıdığı görülmektedir.

Yanı sıra, yerleşim yeri Almanya olan şahsın Ağustos 2019'da 2B Plast şirketini devralmasıyla birlikte Almanya'da da bir Alman ortaklı geridönüşüm şirketi kurmuştur.

2B Plast Geridönüşüm Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi, "komple yeni yatırım" cinsinde ve "bölgesel-öncelikli yatırım" sınıfında değerlendirilmiş; yatırım teşviki kapsamında 2019 yılının başında "KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Faiz Desteği, Vergi İndirimi %80, YKO %40, Sigorta Primi İşveren Hissesi 7 Yıl" şeklinde destek öngörülmüş ve kapasitesiyle ilgili "Yeniden değerlendirilmiş metal olmayan atık ve hurdalar-plastik granül 12000 TON/YIL" değerlendirilmesi yapılmıştır.

45345

Ayrıca şirketin, 15 Eylül 2020 tarihinde Kocaeli İli Kartepe İlçesi Uzuntarla Mahallesi 165 Ada 9 Parsel üzerindeki 36.333,90 m2 arsa üzerinde bulunan 5.850 m2 deponun 5.700 m2'lik depo, ofis ve açık depolama alanını 5 yıllığına kiraladığı bilinmektedir. Kira ödemelerinin aylık olarak 1.sene için 420.000-TL+KDV, toplamda ise 2.750.000 TL+KDV olduğu, ayrıca kira bedelinde TÜİK tarafından açıklanan 12 aylık ortalama TEFE oranı dikkate alınarak kira artışı uygulanacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan Almanya'daki 3B GMBH şirketi aracılığıyla alıp Türkiye'deki 2B Plast şirketine getiren Erol Akarslan'a ait 37 konteynerin ise Belçika limanında kalmıştır. Belçika limanında yapılan konteyner kontrolünde yasa dışı atık tespit edilince, Belçika Gümrüğü Türkiye ile iletişime geçmiştir. Türkiye ise, bu atıkların yasak olduğunu, 2B Plast'ın lisansının iptal edildiğini ve söz konusu karışık atıkları alamayacaklarını bildirmiştir. Böylece Türkiye'ye getirilmesi planlanan 37 konteyner çöp Belçika tarafından Hessen'e geri gönderilmiştir.

Ancak atıkları gönderen firmanın tüm lojistik masrafları karşılayıp konteynerleri geri alması gerekirken, Türkiye'ye ulaştıracak olan lojistik firması geri gönderme masraflarını ödemek zorunda bırakılmıştır.

Bir yanda binlerce ton çöp Türkiye limanlarında beklerken, diğer yanda yükleme organizasyonunu gerçekleştiren lojistik firmaları zor durumda kalmıştır. İthal edilen çöpün Almanya'dan Türkiye'ye getirilmesinde görev alan lojistik firmaları, konteynerler ithalatçı 2B Plast tarafından yasal süre içinde limandan çekilmediği için, yüklü miktardaki navlun ve demuraj faturalarıyla karşı karşıya kalmıştır. Lojistik firmalarına ocak ayından beri günlük konteyner başı 100 dolara varan yüklü miktarlarda faturalar kesilmektedir. Bu lojistik firmaları hiçbir kabahatleri olmadığı halde iflasın eşiğine gelmiştir.

2B Plast, yasa dışı atıkları Türkiye sınırlarından sokamayınca ve lisansı da iptal edilince, Türkiye limanlarında bekletilen çöplerin Basel Konvansiyonu kapsamında Almanya tarafından iade alınması gerekmektedir. Almanya Çevre Bakanlığı, Nisan ayında Türkiye Çevre Bakanlığı ile iletişime geçerek durumla ilgili bilgi talep etmiş, Türkiye Çevre Bakanlığı, Almanya Çevre Bakanlığı'na konteynerlerde zararlı şehir atığı tespit edildiğini doğrularak 2B şirketinin lisansının da iptal edildiğini bildirmiştir. Ancak, Türkiye Çevre Bakanlığı'nın Nisan ayından beri Almanya Çevre Bakanlığı ile iletişime geçse de geri dönüş alamadığı bilinmektedir. Ayrıca Türkiye'nin Basel Sözleşmesi'nin 8. maddesi kapsamında durumu Basel Sekreteryası'na da bildirdiği bilinmektedir.

Öte yandan, yılbaşında Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği'nde yapılan değişiklikler kapsamında; atık geri kazanım tesislerinin karışık toplanmış, nispeten evsel atık bulaşma riski olan karışık atık plastikleri ithal edemeyeceği, Türkiye'ye giriş yapan atıklar için kimlik belgesi düzenleneceği, kimlik belgesi düzenlenmemiş hiçbir atık Türkiye'ye giriş yapamayacağı, atık geri kazanım tesislerinin kapasiteleri üzerinden verilen ithalat izin kotası yeni yıl için yüzde 50 olduğu ve tesislerin, tüketim kapasitelerinin en fazla yüzde 50'si kadar atık ithalatı yapmalarına izin verileceği duyurulmuştu. Tüm bunlar bağlamında;

4585

- 1 – Karışık plastik atık ithalatının tamamen yasaklanması, plastik atık ithalatı kotasının düşürülmesi gibi alınan bazı tedbirlere rağmen, Avrupa'nın en büyük plastik çöplüğü olmaya devam etmemizi nasıl açıklıyorsunuz?
- 2 – 2B Plast Geridönüşüm Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi ile ilgili; Almanya'dan ithal ettiği yaklaşık 400 konteyner atığı Türkiye'ye ulaşmasına rağmen teslim almadığına, atıkların yapılan denetimler sonucunda ülkemize girişi yasak olan karışık plastik atık olduğuna, sertifikasının iptal edildiğine, yaklaşık 10 bin ton çöpün Türkiye limanlarında tutulmasına dair açıklamanız nedir?
- 3 – Almanya'da yaşayıp Almanya'nın çöpünü Türkiye'ye getirtip, binlerce ton atığı teslim almayan Türk vatandaşı ve şirketi hakkında Bakanlığınız ne yapmıştır veya yapacaktır?
- 4 – 2B Plast şirketinin yasallığının ve sertifikalarının sorgulandığı, Almanya Çevre Bakanlığı ve savcılığın da konuya dahil olmasıyla ilgili görüşünüz ve açıklamanız nedir?
- 5 – 2B Plast şirketinin lisansı ne zaman/hangi tarihte iptal edilmiştir?
- 6 – Yaklaşık 10 bin ton atığın limanlarımızda bekletildiği bilinmektedir. Hangi limanda kaç konteynerde kaç ton 2B Plast'a ait olan ve ülkeye girişi yasak olduğu izin verilmeyen atık vardır?
- 7 – 2B Plast'a ait olan, yasak olduğu için ülkeye alınmayarak Türkiye limanlarında tutulan atıklar ne yapılacaktır? Hangi süreç işletilmektedir?
- 8 – 2B Plast'a ait olan, ülkeye girişi yasak olmamasına rağmen limandan çekilmeyen konteyner var mıdır? Varsa kaç tanedir?
- 9 – Türkiye limanlarında 2B Plast şirketinin dışında ülkeye girişi yasak olduğu için izin verilemeyen atık var mıdır? Varsa kaç konteynerdir ve hangi şirketlere aittir?
- 10 – Bugüne kadar 2B Plast şirketine ait geri dönüşüm tesislerine yönelik hangi tarihlerde kaç denetim yapılmıştır?
- 11 – Yaşanan bu büyük skandalın sorumluları kimlerdir? Haklarında hangi işlemler yapılmıştır?
- 12 – Bugüne kadar 2B Plast şirketine ait geri dönüşüm tesislerine yönelik yapılan denetimlerde neler tespit edilmiş ve raporlanmıştır? Mevzuata aykırılık kapsamında hangi yaptırımlar uygulanmıştır?